



Briuselis, 2019 m. spalio 8 d.
(OR. en)

12862/19

ENFOPOL 434
JAI 1037
COSI 207
CATS 117
JAIEX 148

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

data: 2019 m. spalio 8 d.

kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 12326/19 + COR 1

Dalykas: Tarybos išvados dėl kovos su seksualine prievarta prieš vaikus
– Tarybos išvados (2019 m. spalio 8 d.)

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados dėl kovos su seksualine prievarta prieš vaikus, kurias Taryba priėmė 3717-ame posėdyje, įvykusiame 2019 m. spalio 8 d.

TARYBOS IŠVADOS

2019 m. spalio 8 d.

dėl kovos su seksualine prievarta prieš vaikus

1. Seksualinė prievarta ir seksualinis išnaudojimas pažeidžia pačią vaiko esybę ir padaro didžiulę fizinę ir psichologinę žalą, kuri gali traumuoti aukas visam gyvenimui. Pažeidėjams ir nusikaltėliams internetas suteikė beprecedenčių galimybių platinti, laikyti ir žiūrėti seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagą bei ją prekiauti. Todėl labai padidėjo naujos medžiagos paklausa, taigi, ir rizika vaikams visame pasaulyje tapti aukomis.
2. Nusikaltėliai paprastai veikia tarpvalstybiniu mastu, naudodamiesi socialinių medijų platformomis ir elektroninių ryšių paslaugomis, taip pat lygiarangių tinklais, nekontroliuojama priegloba, kibernetinėmis saugyklomis, tiksliniais forumais tamsiajame saityne ir kitais skaitmeniniais saugiais prieglobsčiais, kuriuose aktyviai skatinama prievarta prieš vaikus realiame gyvenime, siekiant gaminti naują „labai vertingą“ medžiagą, o nusikaltimas tampa norma. Svarbu pabrėžti, kad tokios medžiagos gamintojų persekiojimas yra vienas iš prioritetų tarptautiniu mastu dėl jų daromų nusikaltimų sunkumo ir didelės žalos, kurią jie gali padaryti.
3. Nusikaltėliai naudojami šifravimu ir kitomis anoniminimo technikomis, kad paslėptų savo tapatybę ir buvimo vietą. Jie naudojami ryšių platformomis, kurių priegloba suteikta ir kurios administruojamos skirtingose šalyse, kad parengtų vaikus išnaudojimui ir panaudotų prievartą prieš juos, kad išgautų išnaudojimo medžiagą, o teisėsaugai sunku vykdyti tyrimus, nes jai trukdoma taikant kodo maskavimo technikas ir ją varžo tai, kad skirtingoms jurisdikcijoms, visų pirma trečiosiose valstybėse, būdingos skirtingos teisinės sistemos.
4. Kova su seksualine prievarta prieš vaikus ir seksualiniu vaikų išnaudojimu dažnai yra ir kova su organizuotu nusikalstamumu bei prekyba žmonėmis.

5. Atsižvelgdama į tai ir laikydamasi ES *acquis*¹ Taryba dar kartą patvirtina, kad ES ir valstybės narės yra įsipareigojusios apsaugoti pagrindines vaikų teises ir nusikaltimų aukų teises ir kovoti su seksualine prievarta prieš vaikus ir seksualiniu vaikų išnaudojimu tiek realiame gyvenime, tiek internete, nepriklausomai nuo fizinės vaiko buvimo vietos ar jo pilietybės. Vienas iš pagrindinių politinių ir veiklos prioritetų ir toliau yra sumažinti vaikų, tampančių seksualinės prievartos aukomis, skaičių ir padidinti sėkmingai užbaigtų tyrimų dalį.
6. Šiomis aplinkybėmis Taryba palankiai vertina pranešimą apie tai, kad 2019 m. gruodžio 11–12 d. Adis Abeboje (Etiopija) įvyks „WeProtect Global Alliance“ aukščiausiojo lygio susitikimas, skirtas seksualiniam vaikų išnaudojimui panaikinti, ir pripažįsta, kad šis susitikimas yra svarbi priemonė bendradarbiaujant su pagrindiniais suinteresuotaisiais subjektais šia sudėtinga tema. Taryba ragina valstybės nars atitinkamu lygmeniu dalyvauti šiame aukščiausiojo lygio susitikime, kad būtų dalijamasi gerąja patirtimi, mokomasi iš kitų ir kitos šalys būtų raginamos prisijungti siekiant bendrų „WeProtect Global Alliance“ tikslų ir tuos tikslus įgyvendinti.
7. Šiuo tikslu Taryba primena:
 - a. tai, kad priimta Direktyva 2011/93/ES dėl kovos su seksualine prievarta prieš vaikus ir jų seksualiniu išnaudojimu, ir tai, kad ES ir jos valstybės narės įsipareigojo perkelti visas šios direktyvos nuostatas į nacionalinę teisę. 2016 m. Komisijos ataskaita Tarybai ir Europos Parlamentui² parodė, kad, nors įdėta daug pastangų šiai direktyvai perkelti į nacionalinę teisę, vis dar reikia toliau dirbti šioje srityje siekiant užtikrinti, kad vaikams būtų naudinga visa šios direktyvos pridėtinė vertė. Visų pirma, remiantis ataskaitomis, vis dar reikia papildomų pastangų prevencijos ir materialinės baudžiamosios teisės nuostatų, taip pat pagalbos, paramos ir apsaugos priemonių nukentėjusiems vaikams srityse;

¹ Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 82 ir 83 straipsniai (konsoliduotoji redakcija).

² Dok. [COM\(2016\)0871](#) ir [COM\(2016\)0872](#).

- b. tai, kad priimta Direktyva 2012/29/ES, kuria nustatomi būtinausi nusikaltimų aukų teisių, paramos joms ir jų apsaugos standartai, ir, kai tikslinga, praktiškai taikomos jos nuostatos; ši direktyva taikytina visoms visų nusikaltimų aukoms ir joje raginama laikytis vaikams atžvalgaus požiūrio: vykdant baudžiamąjį procesą pirmiausia turi būti atsižvelgiama į nukentėjusio vaiko interesus;
- c. tai, kad priimta Direktyva 2011/36/ES dėl prekybos žmonėmis prevencijos, kovos su ja ir aukų apsaugos, ir patvirtinta ją papildanti politikos sistema, vadovaujantis ES kovos su prekyba žmonėmis koordinatoriaus horizontaliaisiais įgaliojimais;
- d. ES saugumo darbotvarkė³, kurioje kova su kibernetiniais nusikaltimais ir visomis jų atmainomis, įskaitant seksualinę prievartą prieš vaikus ir seksualinį vaikų išnaudojimą, įvardyta kaip vienas iš trijų pagrindinių prioritetų, kuriuos reikia įgyvendinti, kad būtų užtikrintas piliečių saugumas ir Sąjungos vertybių apsauga;
- e. ES strateginę programą ir ES veiksmų planą dėl žmogaus teisių ir demokratijos⁴, kuriuose ES dar kartą patvirtina esanti įsipareigojusi propaguoti ir ginti visas žmogaus teises ir atsižvelgdama į tai gina vaikų teises, ypač daug dėmesio skirdama vaikų apsaugai nuo smurto;
- f. ES ir jos valstybių narių įsipareigojimą pasiekti JT Darnaus vystymosi darbotvarkėje iki 2030 m.⁵ ir Europos Tarybos konvencijoje dėl vaikų apsaugos nuo seksualinio išnaudojimo ir seksualinės prievartos prieš juos⁶ nustatytą tikslą panaikinti seksualinį vaikų išnaudojimą;

³ Dok. [COM\(2015\) 185 final](#) ir Tarybos išvadų dėl atnaujintos 2015–2020 m. Europos Sąjungos vidaus saugumo strategijos projektas (dok. ST 9798/15).

⁴ Dok. [11855/12](#).

⁵ [JT Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 m.](#)

⁶ [Europos Tarybos konvencija dėl vaikų apsaugos nuo seksualinio išnaudojimo ir seksualinės prievartos prieš juos](#), 2007 m.

- g. 2019 m. gegužės 24 d. JT rezoliuciją dėl kovos su seksualiniu vaikų išnaudojimu ir seksualine prievarta prieš vaikus internete⁷, Vaiko teisių konvenciją ir Vaiko teisių konvencijos fakultatyvinį protokolą dėl vaikų pardavimo, vaikų prostitucijos ir vaikų pornografijos⁸;
 - h. Protokolą dėl prekybos žmonėmis, ypač moterimis ir vaikais, prevencijos, sustabdymo bei baudimo už vertimąsi ja, papildantį Jungtinių Tautų Organizacijos konvenciją prieš tarptautinį organizuotą nusikalstamumą;
 - i. 2012 m. Tarybos išvadas dėl Pasaulinės kovos su seksualine prievarta prieš vaikus internete sąjungos⁹;
 - j. ir tai, kad Tarybos išvadose dėl antrojo ES lyčių lygybės veiksmų plano įgyvendinimo 2017 m.¹⁰ valstybės narės buvo raginamos toliau laikytis įsipareigojimo užkirsti kelią visų formų seksualiniam smurtui ir smurtui dėl lyties, kovoti su tuo ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už tai.
8. Taryba prašo ES ir jos valstybių narių periodiškai įvertinti teisės aktų, skirtų kovai su seksualine prievarta prieš vaikus ir seksualiniu vaikų išnaudojimu, veiksmingumą siekiant užtikrinti, kad tie teisės aktai atitiktų paskirtį. Lyčiai atžvalgiuose įvertinimuose dėmesys visų pirma turėtų būti kreipiamas į nusikaltimų prevenciją, tyrimą ir baudžiamąjį persekiojimą už juos, įskaitant nusikaltimus, padarytus piktnaudžiaujant interneto platformomis, ir į pagalbos bei paramos nukentėjusiems vaikams teikimą vykdant tyrimą ir vėliau, taip pat apsaugos priemones, taikomas baudžiamojo proceso metu. Tačiau neturėtų būti apsiribojama vien tik baudžiamosios teisės srities priemonėmis.
9. Taryba pripažįsta, kad rengiant ir įgyvendinant būsimą politiką ir teisės aktus visose su kova su seksualine prievarta prieš vaikus susijusiose srityse yra svarbu integruoti lyčių aspektą ir laikytis tarpsektorinio, visapusiško ir įtraukaus požiūrio.

⁷ JT Ekonominės ir Socialinės Tarybos Nusikaltimų prevencijos ir baudžiamosios justicijos komisija, [Kova su seksualiniu vaikų išnaudojimu ir seksualine prievarta prieš vaikus internete](#), 2019 m. gegužės 24 d.

⁸ [Vaiko teisių konvencijos fakultatyvinis protokolą dėl vaikų pardavimo, vaikų prostitucijos ir vaikų pornografijos](#), 2000 m. gegužės 25 d.

⁹ Dok. [10607/12](#).

¹⁰ Dok. [14027/18](#).

10. Taryba pakartoja, kad svarbu laiku imtis veiksmų, kad būtų vykdomi nusikaltimų tyrimai, o nusikaltėliai būtų patraukiami baudžiamojon atsakomybėn ir kad būtų gelbėjami nuo seksualinės prievartos ir išnaudojimo kenčiantys vaikai, esantys tokiose situacijose, kai patiria nuolatinę žalą, ir prašo kompetentingų valdžios institucijų kuo plačiau naudotis esamomis nacionaliniu ir ES lygmeniu turimomis priemonėmis ir mechanizmais, visų pirma Europolu ir Eurojustu. Taryba pabrėžia, kad reikia sukurti tinkamas ir specifines kovos su seksualine prievarta prieš vaikus internete priemones, įskaitant galimybę kompetentingoms institucijoms naudotis tyrimų metu surinktais duomenimis. Šiuo tikslu Taryba primena 2019 m. birželio 6–7 d. TVR tarybos išvadas, kuriose pabrėžiama, kad duomenų saugojimas yra itin svarbus veiksmingam sunkių nusikaltimų tyrimui ir baudžiamajam persekiojimui. Be to, vykdomose teisėkūros reformose turėtų būti išlaikytas duomenų saugojimo teisinis galimumas, laikantis ES pagrindinių teisių chartijoje išdėstytų principų.
11. Atsižvelgdama į tai Taryba ragina valstybes nares kurti ir taikyti naujoviškus tyrimų metodus, taip pat apsvarstyti galimybę skirti specializuotus teisėsaugos išteklius kovai su seksualine prievarta prieš vaikus ir vaikų seksualiniu išnaudojimu. Valstybių narių keitimasis gerąja patirtimi prideda vertės šioms iniciatyvoms.
12. Taryba laikosi nuomonės, kad pramonė, visų pirma interneto platformos, yra vieni iš svarbiausių subjektų, galinčių prisidėti prie seksualinės prievartos prieš vaikus ir seksualinio vaikų išnaudojimo prevencijos ir panaikinimo, įskaitant greitą seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos pašalinimą iš interneto. Nepaisant dabartinių pastangų, Taryba pažymi, kad siekiant įveikti techninius, teisinius ir žmogiškuosius iššūkius, kliudančius kompetentingų institucijų veiksmingam darbui, turi būti padaryta dar daugiau.

13. Taryba primygtinai ragina pramonę užtikrinti, kad teisėsaugos ir kitoms kompetentingoms institucijoms būtų suteikta teisėta prieiga prie skaitmeninių įrodymų, be kita ko, kai jie yra užšifruoti arba laikomi IT serveriuose užsienyje, nedraudžiant užšifravimo ir nesilpninant jo lygmens, ir visapusiškai gerbiant privatumą ir užtikrinant teisingą bylos nagrinėjimą pagal taikytinus teisės aktus. Be to, turėtų būti suintensyvinamas nacionalinių teisėsaugos institucijų, interneto paslaugų teikėjų, Europolo ir Interpolo tarpusavio bendradarbiavimas pagal taikytiną teisinę sistemą, pavyzdžiui, sukuriant keitimosi šifruota informacija mechanizmus. Tai galėtų sudaryti sąlygas nuolat vykdyti tinklo stebėseną siekiant nustatyti ir užblokuoti svetaines, kuriose pateikiama su seksualiniu vaikų išnaudojimu susijusi medžiaga, ir jas įtraukti į draudžiamų svetainių sąrašus. Visų pirma Taryba pabrėžia, kad svarbu užtikrinti, kad nauji technologijų pokyčiai nedarytų neigiamo poveikio galimybėms internete blokuoti seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos. Atsižvelgdama į tai Taryba ragina pramonę atitinkamai bendradarbiauti su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais.
14. Taryba susirūpinusi pažymi, kad pastaraisiais metais vis sparčiau didėja seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos kiekis internete. Reikia geresnių sprendimų, kaip valdyti pranešimus apie seksualinės prievartos prieš vaikus ir seksualinio vaikų išnaudojimo atvejus internete ir kaip suteikti jiems prioritetą, siekiant užtikrinti, kad būtų skubiai imamasi veiksmų išgelbėti vaikus nuo patiriamos prievartos. Taryba prašo internetinių paslaugų teikėjų iš interneto pašalinti turinį, kuris nustatytas kaip seksualinės prievartos prieš vaikus medžiaga, arba panaikinti prieigą prie tokio turinio kuo greičiau, kai jie sužino apie tokį turinį. Ji ragina Komisiją pasiūlyti priemonių šiam didėjančiam iššūkiui įveikti. Taryba taip pat pabrėžia svarbų pilietinės visuomenės, visų pirma Tarptautinės karštųjų interneto linijų asociacijos (INHOPE), vaidmenį remiant seksualinės prievartos prieš vaikus medžiagos pašalinimą internete, ir ragina valstybes nares apsvarstyti papildomas galimybes jų valdžios institucijoms remti civilines karštąsias pranešimų linijas, ypač tais atvejais, kai bendrovės nepakankamai bendradarbiauja.

15. Be to, Taryba pripažįsta, kad siekiant koordinuoti prevencijos pastangas ir tokiu būdu kuo labiau padidinti jų veiksmingumą, reikia nustatyti įvairius suinteresuotuosius subjektus apimančią požiūrį, sutelkiant pramonę, pilietinę visuomenę, teisėsaugos institucijas ir vyriausybes (be kita ko, pasitelkiant viešojo ir privačiojo sektorių partnerystes). Taryba prašo Komisijos apsvarstyti tolesnius veiksmus siekiant remti su prevencija susijusias iniciatyvas.
16. Visų pirma Taryba palankiai vertina tai, kad valstybės narės taiko prevencinius metodus, pavyzdžiui, išsamiai tikrina visų specialistų ir savanorių, reguliariai ir tiesiogiai bendraujančių su vaikais, patikimumą, kuria nusikaltimų prevencijos programas ir įgyvendina švietimo kampanijas mokyklose ir visuomenei skirtas švietimo kampanijas, kad būtų didinamas jaunimo virtualusis atsparumas ir skaitmeninis pilietiškumas. Taryba prašo valstybių narių toliau plėsti gerą patirtį šiose srityse ir ja keistis, ir ragina Komisiją toliau skatinti ir koordinuoti tokius prevencinius metodus visose su vaikais susijusiose tarnybose.
17. Taryba palankiai vertina tai, kad ES valstybių narių kompetentingos institucijos deda pastangas bendradarbiauti, siekdamos kovoti su seksualine prievarta prieš vaikus ir seksualiniu vaikų išnaudojimu. Taryba ragina jas toliau intensyvinti savo dalyvavimą, be kita ko, Europos kovos su nusikalstamumo grėsmėmis daugiadalykėje platformoje (EMPACT) įgyvendinant kovos su seksualiniu vaikų išnaudojimu prioritetą pagal kovos su organizuotu ir sunkių formų nusikalstamumu ES politikos ciklą, ir Europolo Aukų identifikavimo darbo grupės veikloje.
18. Taryba palankiai vertina gerai atliktą Europolo Europos kovos su elektroniniu nusikalstamumu centro (EC3) darbą remiant kompetentingas institucijas valstybėse narėse ir pabrėžia galimybės naudotis pažangiausiomis tyrimų technologijomis svarbą. Ji prašo EC3 toliau padėti valstybėms narėms vykdyti visų formų nusikalimų, susijusių su seksualine prievarta prieš vaikus ir vaikų seksualiniu išnaudojimu, prevenciją ir juos atskleisti, ir kovoti su prievartos prieš vaikus medžiagos platinimu internete, įskaitant tiesioginę prievartos prieš vaikus transliaciją.

19. Taryba taip pat akcentuoja Eurojusto vaidmenį remiant nacionalines tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo institucijas, kad būtų užkirstas kelias nebaudžiamumui už seksualinę prievartą prieš vaikus ir vaikų seksualinį išnaudojimą. Ji pabrėžia Eurojusto ir Europolo bendradarbiavimo svarbą ir patobulimus bei iniciatyvas skaitmeninės baudžiamosios justicijos srityje.
20. Taryba pabrėžia, kad svarbu teisėsaugos ir kitoms institucijoms teikti tinkamą mokymą, kad būtų veiksmingai kovojama su seksualine prievarta prieš vaikus ir seksualiniu vaikų išnaudojimu, itin daug dėmesio skiriant aukų apsaugai. Taryba palankiai vertina šioje srityje jau parengtą CEPOL mokymų paketą.
21. Be to, Taryba pripažįsta visuotinio, koordinuoto požiūrio į kovą su seksualine prievarta prieš vaikus ir vaikų seksualiniu išnaudojimu svarbą ir ragina aktyviai dalyvauti esamų bendradarbiavimo su trečiosiomis valstybėmis ir kitais svarbiausiais suinteresuotaisiais subjektais kanalų veikloje, kad šie siaubingi nusikaltimai būtų pažaboti.
22. Taryba primena ES valstybių narių teisingumo ir vidaus reikalų ministrų įsipareigojimą dalyvauti įgyvendinant bendrus politikos ir operatyvinius tikslus, prisiimtą įsteigiant „Global Alliance“ (Pasaulinį aljansą)¹¹, ir darbą, kurį šalys jau atliko¹². Taryba ragina valstybių narių kompetentingas institucijas suintensyvinti dalyvavimą ir aktyviau naudotis techniniais sprendimais, pavyzdžiui, Interpolo tarptautine vaikų seksualinio išnaudojimo vaizdų (ICSE) duomenų baze, kad būtų lengviau atlikti tarptautinius tyrimus, laikantis jų įsipareigojimo „Global Alliance“. Siekiant keistis informacija apie tarptautinius atvejus, itin svarbus prisijungimas prie ICSE, tačiau kai kuriose pasaulio dalyse dalyvavimas tebėra menkas. Platus dalyvavimas duomenų bazėje suteikia vertingų ekspertinių žinių, susijusių su skirtingomis kitų institucijų pateikiamuose vaizdo įrašuose vartojamomis kalbomis, todėl prisideda prie geresnės vaikų apsaugos visame pasaulyje.

¹¹ [Deklaracija dėl „Global Alliance“ – Pasaulinio kovos su seksualine prievarta prieš vaikus internete aljanso –įsteigimo](#). „Global Alliance“ 2014 m. susijungė su „WeProtect“ organizacija (Jungtinės Karalystės vadovaujama daugelio suinteresuotųjų subjektų iniciatyva siekiant kovoti su seksualiniu vaikų išnaudojimu internete visame pasaulyje) ir siekia suderinti abiejų iniciatyvų privalumus ir užkirsti kelią pastangų dubliavimuisi.

¹² Šis darbas atspindėtas [2013 m.](#) ir [2015 m.](#) „Global Alliance“ ataskaitose.

23. Taryba palankiai vertina tai, kad seksualinio vaikų išnaudojimo internete panaikinimo tikslu sukurta „WeProtect Global Alliance“ – tai pasaulinė, daugelio suinteresuotųjų subjektų organizacija, sutelkianti vyriausybes, teisėsaugos, teismines institucijas, pramonę ir pilietinę visuomenę, siekiant veiksmingiau kovoti su tokiais nusikaltimais visame pasaulyje. „WeProtect Global Alliance“ Pavyzdinio reagavimo nacionaliniu lygmeniu gairės¹³ ir jos Pasaulinės grėsmės vertinimas¹⁴ yra itin svarbūs nustatant trūkumus ir teikiant prioritetą veiksams.
24. Taryba ragina valstybes nares stiprinti bendradarbiavimą su trečiosiomis valstybėmis siekiant kovoti su prievarta prieš vaikus ir vaikų išnaudojimu ir pateikti dabartinių priemonių apžvalgą, kad būtų remiamos trečiosios valstybės joms kovojant su seksualine prievarta prieš vaikus ir vaikų seksualiniu išnaudojimu, įskaitant reiškinį, kai asmuo keliauja, kad padarytų seksualinį nusikaltimą prieš vaikus, ir tiesioginę seksualinės prievartos prieš vaikus transliaciją, ir ragina Komisiją parengti šiuo metu teikiamos paramos apžvalgą, siekiant palengvinti būsimą darbą šioje srityje.
25. ES ragina trečiąsias valstybes apvarstyti galimybę prisijungti prie Europos Tarybos konvencijos dėl vaikų apsaugos nuo seksualinio išnaudojimo ir seksualinės prievartos prieš juos¹⁵, kadangi tai yra pagrindinė tarptautinio lygmens teisės aktų sistema, skirta kovoti su seksualinės prievartos prieš vaikus ir vaikų seksualinio išnaudojimo nusikaltimais, ir pavyzdys priimant nacionalinės teisės aktus.

¹³ [Pavyzdinio reagavimo nacionaliniu lygmeniu gairės](#), 2018 m., „We Protect Global Alliance“.

¹⁴ [Pasaulinės grėsmės vertinimas](#), 2018 m., „We Protect Global Alliance“.

¹⁵ [Europos Tarybos konvencija dėl vaikų apsaugos nuo seksualinio išnaudojimo ir seksualinės prievartos prieš juos](#), 2007 m.